

Allmänna Svenska Kasko-försäkringsvillkor av år 2000

gällande fr.om. 1 januari 2000

Dessa villkor är antagna av Sjöassuradörernas förening, Sveriges Ångfartygs Assurans Förening och Sveriges Redareförening och är endast av vägledande karaktär. Inga hinder föreligger dock för försäkringsgivare och försäkringstagare att avtala om andra villkor.

Försäkringens omfattning

§1 Föremål som omfattas av försäkringen

Försäkringen omfattar fartyget med ombordvarande reservföremål. Försäkringen omfattar vidare sådana ombordvarande tillbehör till fartyget jämte reservföremål för dessa, som ägs av försäkringstagaren eller som försäkringstagaren lånat, hyrt eller köpt på avbetalning med äganderättsförbehåll.

Fartygsdelar, tillbehör och reservföremål omfattas av försäkringen även under tid då dessa tillfälligt har avlägsnats från fartyget på grund av lastning, lossning, reparation eller ombyggnad såvida föremålen är avsedda att tagas ombord före fartygets avgång.

Försäkringen omfattar också fartygsdelar, tillbehör och reservföremål som har avlägsnats från fartyget för reparation på grund av haveri, förutsatt att föremålen inom rimlig tid återförs till fartyget.

Försäkringen omfattar även ombordvarande hydraul-, bunker- samt smörjolja i förråd som ägs av försäkringstagaren. All annan utrustning avsedd för förbrukning såsom proviant och maskinella förbrukningsartiklar omfattas inte av försäkringen. Samma gäller lösa slingerskott, extra garnering, trävirke och övrig materiel, avsedd för stötning, stämpling, surring eller separation av last.

§2 Försäkringsvärde

I försäkringsavtalet angivet försäkringsvärde är bindande för försäkringsgivaren om inte försäkringstagaren vid försäkringens tecknande lämnat missvisande uppgifter om fartyget i avseenden som äger betydelse vid försäkringsgivarens bedömning av fartygets värde. Vid sådant förhållande utgörs försäkringsvärdet av fartygets marknadsvärde omedelbart före skadans inträffande.

§3 Försäkringsavtalets början och slut

Försäkringsavtalets början och slut avgörs enligt det datum och det klockslag som parterna har avtalat om. Alla tidsangivelser beräknas enligt UTC. Om inga tidsangivelser har angetts i avtalet beräknas begynnelse- och sluttiderna enligt UTC 00.00 det begynnelse- och slutdatum som angetts i avtalet och upphör UTC 24.00 det datum när avtalet upphör.

Föreligger sådant uteblivande som anges i § 24 p. 2 och utlöper försäkringstiden innan rätten till ersättning inträ-

der förlängs försäkringen att gälla intill den tidpunkt, då sådan rätt inträder. Rätten till tilläggspremie regleras enligt § 14.

§4 Ansvarets upphörande i förtid

Övergår fartyget eller ägarmajoriteten i fartyget och/eller dess rederi till annan ägare eller ändras bestående ägarförhållanden så att det bestämmande ägarinflyttandet tillkommer annan än den tidigare ägaren och har försäkringsgivaren inte uttryckligen medgivit att försäkringen överlåtes till den nye ägaren, upphör försäkringen att gälla i och med äganderättens övergång eller i och med de ändrade ägarförhållandena.

Försäkringen upphör även att gälla om fartygets klass återkallas eller om klassen utan försäkringsgivarens medgivande överförs till annat klassningssällskap som ej är godkänt av försäkringsgivaren. Om fartyget befinner sig till sjöss upphör ej försäkringen att gälla förrän fartyget har nått närmast säkra hamn.

§5 Försäkringens omfattning

Försäkringsgivaren ansvarar med i dessa försäkringsvillkor angivna undantag för:

- verklig eller konstruktiv totalförlust av fartyget;
- på fartyget fallande bidrag till gemensamt haveri, bidrag till gemensamma kostnader enligt 17 kap. 6 § sjölagen eller jämförlig lagbestämmelse, ävensom uteblivet bidrag till gemensamt haveri från lasten eller annan bidragsskyldig intressent avseende i det gemensamma haveriet ersättningsgilla skador på fartyget, allt enligt dispasch, som har upprättats i vederbörlig ordning och vunnit laga kraft eller godkänts av försäkringsgivaren; uteblivet bidrag från sådan intressent ersättes dock endast om försäkringstagaren har uttagit haveriförbindelse och intressentens vägran att utge bidrag grundar sig på kontraktsbrott beträffande fraktavtalet; fartygets bidrag ersättes enligt dispaschen även om bidragsvärdet är högre än det överenskomna försäkringsvärdet på fartyget;
- skada, som har föranletts av åtgärd för att fullborda ballastresa eller för att rädda fartyget, då detta inte har last på kölen, i den omfattning skadan skulle ha gottgjorts i gemensamt haveri, om fartyget varit lastat; dock att ersättning inte utgår för avlöning och kost under tid för permanent reparation eller för utgifter,

som har trätt i stället för sådana kostnader och att skada på fartyget ersättes enligt bestämmelserna om enskild skada, om detta är förmånligare för försäkringstagaren;

- d) det skadestånd försäkringstagaren är skyldig att utge till tredje man enligt gällande skadeståndsrättsliga regler för sådan skada på egendom, som har förorsakats av att fartyget direkt har sammanstött med annat fartyg eller föremål samt även det skadestånd utöver gällande skadeståndsrättsliga regler som försäkringstagaren är skyldig att utge enligt kontrakt för skada vid direkt sammanstötning med bogserbåt eller andra båtar som är behjälpliga vid fartygets manövrering. Tillhör fartyg eller föremål, med vilket försäkrat fartyg sammanstötter, samma ägare som detta, är denna omständighet utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar;
- e) varje annan fara för vilken fartyget utsättes, dock att ersättning till tredje man inte utgår utöver vad under d) sägs;
- f) rimlig kostnad eller uppoffring, som har gjorts i god tro för att avvärja fara för vilken försäkringsgivaren ansvarar, eller för att efter inträffad skada förekomma ytterligare skada, även om utgiften eller uppoffringen inte är att hänföra till gemensamt haveri; har utgiften eller uppoffringen gjorts gemensamt för det försäkrade fartyget och annat intresse ersätter försäkringsgivaren dock sådan andel av utgiften eller uppoffringen, som skäligen kan antas belöpa på fartyget.

När skada på fartyget inte ersättes gottgöres inte heller kostnader i följd av densamma med undantag av kostnad för bärgning av fartyget och dispaschkostnader. Kostnad för bärgning av ankare, livbåt och andra tillbehör till fartyget ersättes med avdrag av överenskommen självrisk.

Lämnar eller erhåller det försäkrade fartyget bärgningshjälp eller annat bistånd är den omständigheten att det assisterande/assisterade fartyget tillhör samma ägare som det försäkrade fartyget utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar.

§ 6 Maximigräns för ansvaret

Kaskoskador

Mom. 1

- a) För annan skada än ersättning till tredje man ansvarar försäkringsgivaren vid varje särskilt ersättningsgillt haveri intill försäkringsbeloppet.
- b) Även om försäkringsbeloppet överskrides ersätter försäkringsgivaren dock:
- rimlig kostnad eller uppoffring för att avvärja eller minska skada;
 - rimlig kostnad för säkerställande av regressrätt mot tredje man;
 - rimlig kostnad för ställande av säkerhet för bärgarlön eller skadestånd;
 - rimlig dispaschkostnad;
 - ränta på ersättningsbeloppet i enlighet med vad som stadgas i § 41 nedan.

Befrielse från vidare ansvar för kaskoskador

Mom. 2

Försäkringsgivaren har rätt att vid haveri befria sig från vidare ansvar genom att utbetala försäkringsbeloppet och ersätta de kostnader som har uppstått eller för vilka betalningsansvar har inträtt innan försäkringstagaren mottagit meddelande om försäkringsgivarens beslut och för vilka försäkringsgivaren är ersättningskyldig enligt mom. 1.

I dylika fall har försäkringsgivaren inte rätt att tillgodoräkna sig vad som kan finnas i behåll av fartyget.

Tredjemansskador

Mom. 3

Utöver vad som ovan sägs i mom. 1 ansvarar försäkringsgivaren vid varje ersättningsgillt haveri för skadestånd till tredje man, inklusive ränta samt kostnad för försvar mot krav från denne, intill försäkringsbeloppet.

§7 Ej ersättningsgilla skador

Mom. 1

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

- a) skada som har förorsakats av normalt bruk av fartyget, dess maskineri eller tillbehör;
- b) skada på del eller enhet som är en följd av
1. förslitning, alder, rost, frätning eller bristande underhåll och vård;
 2. konstruktionsfel eller materialfel såvida inte ifrågavarande del eller enhet har godkänts av klassningssällskapet och skadan inträffat efter utgången av sedvanlig garantitid och reparation krävs av andra orsaker än vad som sägs under b 1.

Mom 2.

Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som har förorsakats av:

- a) att fartyget använts för olagligt ändamål utom i det fall att försäkringstagaren varken ägt eller bort äga kännedom om förhållandet vid sådan tidpunkt att han kunnat ingripa;
- b) krig, inbördeskrig eller liknande händelse som omfattas av de vid tidpunkten för försäkringens tecknande allmänt gällande svenska krigsförsäkringsvillkoren;
- c) embargo, beslagläggning, konfiskation eller annan åtgärd vidtagen av civila eller militära myndigheter, utom i de fall fartyget, till följd av haveri för vilket försäkringsgivaren ansvarar, tillfogas fysisk skada genom åtgärd av militära eller civila myndigheter i syfte att avvärja eller begränsa skador på miljön, under förutsättning att åtgärden inte föranletts av att försäkringstagaren uppsåtligen eller vårdslöst underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att avvärja eller begränsa sådan miljöskada samt att händelsen inte omfattas av gällande krigsförsäkringsvillkor;
- d) rekvisition av civila eller militära myndigheter; inte heller för skada, som drabbar fartyget medan det är rekvirerat;
- e) strejk, lockout, kravaller, sabotage, plundring eller myteri.

Försäkringsgivaren ansvarar ej heller för:

f) skada eller ansvar som, direkt eller indirekt, har förorsakats av eller kan hänföras till

1) frigörelse av atomenergi, kärnklyvning (fission) eller kärnsammansmältning (fusion) i samband med explosion eller provexplosion av atomvapen eller kärnladdning.

Har nedsmutsning (kontamination) genom radioaktivt ämne förekommit eller har annan direkt påverkan av sådan explosion medverkat till skadan skall denna i sin helhet anses som föranledd av explosionen;

2) annan atomskada, varmed avses skada som orsakas av

i) radioaktiva egenskaper hos atombränsle;

ii) radioaktiv produkt;

iii) radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos bränslet eller produkten samt

iv) skada som orsakas av joniserande strålning från annan strålningskälla i en atomanläggning eller atomreaktor än atombränsle eller radioaktiv produkt.

För begreppen atombränsle, radioaktiv produkt, atomreaktor och atomanläggning gäller definitionerna i atomansvarighetslagen (1968:45).

§ 7 mom. 2 f) skall alltid äga företräde om annan bestämmelse i denna försäkring är motstridig.

Mom. 3

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

a) det skadestånd till tredje man eller för de kostnader, som försäkringstagaren är skyldig utge för:

1. skada, som har förorsakats av kemikalier, olja, gas, ånga eller liknande fasta, flytande eller flyktiga ämnen eller för utläggande av länsor eller andra åtgärder syftande till att förebygga dylik skada även om den utgör räddningskostnad. Dock ersätts sådan kostnad om den blir ersatt i gemensamt haveri enligt upprättad dispasch grundad på York-Antwerpen-reglerna av år 1994 eller om kostnaden har uppstått för förebyggande av skada orsakad av läckage från fartyget då det är i docka för besiktning eller reparation av haveriskada ävensom invändig rengöring av dockan efter sådant läckage;

2. skada som har förorsakats av svallvågor eller eljest genom fartygets manövrering, av bruk av ankare, förtöjnings- eller bogseringsgods, lastnings- och lossningsanordningar, landgångar eller liknande eller av fartygets last, såvida inte skadan utgör räddningskostnad eller blir föremål för ersättning i gemensamt haveri;

b) personskada eller för skada på fartygets egen last eller på andra ombord befintliga föremål som inte av försäkringstagaren ägs, har lånats, lagrats, hyrts eller har köpts på avbetalning med äganderättsförbehåll;

c) skadestånd till tredje man för skada som har uppkommit när det försäkrade fartyget bogserar annat fartyg, såvida inte bogseringen har föranletts av bärgning under sådana omständigheter, att den måste anses försvarlig;

d) skada, som har uppstått då det försäkrade fartyget har bärgat annat fartyg och har åtnjutit bärgarlön härför; överstiger skadan bärgarlönens belopp ersättes dock den överskjutande delen såsom enskilt haveri.

Mom. 4

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

a) ersättning till befraktare eller annan, vars intresse är knutet till fartyget;

b) skada, som har uppkommit därav att försäkringstagaren har ingått frakt- eller annat avtal med osedvanliga villkor;

c) kostnader för passagerare.

Mom 5

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

a) avlöning och kost samt liknande utgifter för fartygets drift utom vid gemensamt haveri och i de fall som i § 30 sägs;

b) tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlust av marknad, ökning av kostnader eller annan indirekt förlust för försäkringstagaren;

c) försäkringstagarens kostnader för rederiinspektör eller annan representant för försäkringstagaren i samband med haveri eller reparation. Detta undantag gäller ej för rederiinspektörs skäligena kostnader för resa och logi som ersätts efter fördelning enligt § 31.

Mom 6

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

a) kostnad för borttagande av vraket av det försäkrade fartyget;

b) kostnad för borttagande av vrak som tillhör tredje man.

Mom. 7

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

a) kostnad för bottenmålning utanför av haveriskada berört område;

b) skada på förtöjnings- och bogseringsgods o d samt skada på presenningar, om inte skadan beror på att fartyget har sjunkit eller har förorsakats av kollision, brand eller stöld;

c) skada på föremål, som har använts för däckslastens surring och täckning eller har använts såsom underlag för denna;

d) skada på fartyget i samband med lastning eller lossning, såvida inte skadan är en följd av extraordinär händelse;

e) skada på zinkblock, magnesiumblock eller liknande, som har anbringats till skydd mot frätning, såvida inte föremålen har bortslitits genom yttre våld;

f) skada på eller förlust av olja som inte har samband med att fartyget i övrigt har drabbats av haveri som är ersättningsbart under försäkringen. Destruktionskostnader av olja ersätts ej.

g) skada förorsakad av drivmedel, smörjolja, kyl- eller pannvatten, som har förorenats eller som inte uppfyller föreskrivna kvalitetskrav, om inte sådana åtgärder har vidtagits som med hänsyn till omständigheterna kan krävas för att undvika, förebygga eller minska skadan;

- h) skada på eller förlust av lasttruckar, som har uppkommit på annat sätt än till följd av haveri på fartyget eller hårt väder, ävensom skadestånd till tredje man för skada i följd av trafik med lasttruckar;
- i) kostnader för hantering, borttransport och destruktion av last i anslutning till reparation av fartyget efter enskilt haveri.

§8 Begränsning av fartområde

Mom. 1

Försäkringen gäller för i försäkringsavtalet angivet fartområde med undantag av resor till eller från:

- a) Arktiska farvatten norr om 72° nordlig latitud och öster om 45° ostlig longitud inklusive Jan Mayen.

Försäkringen kan efter i varje särskilt fall träffad överenskommelse utsträckas att gälla för resor till och från Petchora under tiden 1/7-30/9.

- b) Vita havet innanför en linje dragen mellan Sviatoi Noss och Kanin Noss om fartyget passerar Honningsväg på östgående före den 10/5 eller senare än den 31/10.

Mot tilläggspremie gäller försäkringen för fartyg som avgår från Archangelsk under tiden 1/11 - 15/11.

- c) Grönländska farvatten såvida inte försäkringsgivaren har förklarat sig villig att mot tilläggspremie påtaga sig risken för resan före dennas början.

- d) Nordostamerikanska farvatten norr om 52° 10' nordlig latitud.

Mot tilläggspremie gäller försäkringen för resor till och från Labradoros ostkust under tid som medges av försäkringsgivaren. Mot tilläggspremie gäller försäkringen även för resor till och från Port Churchill, dock att passage av Cape Chidley på ingående skall ske efter den 9/8 och avgång från Port Churchill före den 16/10.

- e) 1) S:t Lawrence-golfen och New Foundland med angränsande farvatten inom ett område avgränsat av en linje dragen mellan Battle Harbour/Pistolet Bay, Cape Ray/Cape North, Port Hawkesbury/Port Mulgrave och Baie Comeau/Matane under tiden 21/12 - 31/3. Försäkringen gäller dock under angiven tidsperiod mot tilläggspremie.

2) S:t Lawrence-floden inom ett område väster om Baie Comeau/Matane men inte väster om Montreal under tiden 1/12 - 30/4.

Försäkringen gäller dock under angiven tidsperiod mot tilläggspremie.

- f) Nordamerikanska sjöarna och S:t Lawrence Seaway väster om Montreal.

Mot tilläggspremie gäller försäkringen under den tidsperiod då fart tillåtes av kanalmyndigheterna.

- g) Nordvästamerikanska farvatten norr om Aleuterna.

- h) Ostasiatiska farvatten norr om 46° nordlig latitud.

- i) Farvatten söder om 50° sydlig latitud, Kerguelen, Croset Island och Prince Edward's Island, dock att resor till eller från hamnar i Argentina, Chile eller Falklandsöarna liksom passage runt Kap Horn tillåtes.

Mot tilläggspremie gäller försäkringen för resor till och från Syd-Georgien under tiden 15/10 - 30/6 och för Syd-Shetlandsöarna under tiden 1/11 - 30/4.

Mom. 2

För resor till eller från Östersjön inklusive angränsande farvatten öster om linjen Hanstholm/Lindesnes under tiden 1/12 - 31/5 gäller försäkringen endast om resan anmäles utan dröjsmål och begärd tilläggspremie för is- och navigationsrisk erlagges.

Upplyningsplikt

§9 Upplyningsplikt vid försäkringens tecknande

Mom. 1

Försäkringstagaren skall vid försäkringens tecknande lämna försäkringsgivaren alla de upplysningar beträffande fartyget, som denne begär eller som försäkringstagaren inser vara av betydelse för försäkringsgivaren vid försäkringsriskens bedömning.

Ang. annan försäkring

Mom. 2

Försäkras andel av fartyget eller något till fartyget knutet intresse hos annan försäkringsgivare skall försäkringstagaren lämna upplysning därom med uppgift om namnet på försäkringsgivaren. Försummas det och kan försummelsen anses ha länt försäkringsgivaren till men är denne i mån därav berättigad till skäligt avdrag på ersättningsbeloppet eller till fullständig befrielse från ansvar.

Svikligt uppgivande eller förtigande samt annat ohederligt förfarande

Mom. 3

Har vid avtalets slutande försäkringstagaren svikligen uppgivit eller förtigit något förhållande, som kan antas vara av betydelse för försäkringsgivaren, eller har han, utan att svikligt förfarande kan anses ha förelegat, uppgivit eller förtigit något förhållande under sådana omständigheter, att det skulle strida mot tro och heder att med vetskap om detta förhållande åberopa avtalet är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren, men denne äger dock rätt till hela den avtalade premien.

Oriktig uppgift i god tro

Mom. 4

Kan det antas, att försäkringstagaren vid avtalets slutande varken har insett eller bort inse, att en av honom lämnad uppgift var oriktig, är oriktigheten utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar. Försäkringsgivaren äger dock rätt att uppsäga avtalet att upphöra fjorton dagar efter uppsägningen.

Oriktig uppgift i annat fall. Vårdslöst förtigande

Mom. 5

Har i annat fall än i mom. 3 och 4 avses försäkringstagaren lämnat oriktig uppgift eller har han av vårdslöshet underlåtit att uppge en av honom känd omständighet, vars betydelse han har insett eller bort inse och kan det antas att försäkringsgivaren med kännedom om rätta förhållandet över huvud taget inte skulle ha meddelat försäkring är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren. Denne äger dock rätt till hela den avtalade premien.

Kan det antas, att försäkringsgivaren väl skulle ha meddelat försäkring men skulle ha fordrat högre premie eller uppställt andra försäkringsvillkor än vad som i

avtalet har upptagits ansvarar försäkringsgivaren för inträffat haveri endast i den mån det visas, att det oriktigt uppgivna förhållandet eller den omständighet försäkringstagaren har underlåtit att uppge har varit utan betydelse för haveriets inträffande eller skadans omfattning.

I annat fall än ovan avses inverkar försäkringstagarens underlåtenhet att lämna uppgift inte på försäkringsgivarens ansvar.

Påkallande av ansvarsfrihet

Mom. 6

Får försäkringsgivaren kännedom om att sådant fall är för handen, som avses i mom. 4 och 5 och ger han inte utan oskäligt uppehåll försäkringstagaren meddelande om och i vad mån han vill bli fri från ansvar får sådan befrielse inte vidare åberopas av honom.

När oriktig uppgift eller förtigande eljest är utan inverkan på ansvarigheten

Mom. 7

Oriktig uppgift eller förtigande är utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar, där han ägt eller bort äga kännedom om rätta förhållandet, så och där den omständighet som uppgiften eller förtigandet avsåg var utan betydelse för försäkringsgivaren eller efter avtalets slutande upphört att äga betydelse för honom.

§10 Försäkringstagarens upplysningsplikt under försäkringstiden

Mom. 1

Får försäkringstagaren efter försäkringens tecknande kännedom om omständighet som i § 9 sägs skall han utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren upplysning härom. Rekvireras fartyget av officiell myndighet skall försäkringstagaren utan dröjsmål göra anmälan härom.

Försäkringstagaren är också skyldig att utan dröjsmål anmäla förändringar avseende fartygets drift (s k management).

Mom. 2

Försäkringstagaren är skyldig att göra anmälan om fartygets resa i följande fall:

- a) då fartyget företar resa till eller från områden, som anges i § 8;
- b) då fartyget företar resa, som med hänsyn tagen till fartygets typ, storlek och djupgående, årstiden samt andra på resan inverkan omständigheter uppenbarligen medför avsevärt större risk än som kan antas vara förutsatt vid försäkringens tecknande.

Får försäkringstagaren kännedom om att befälhavaren utan hans samtycke företar resa utanför fartområdet skall han utan dröjsmål underrätta försäkringsgivaren härom.

Mom. 3

Sedan anmälan inkommit åligger det försäkringsgivaren att ifall, som anges i § 8, mom. 1 och § 10, mom. 2. b) utan oskäligt uppehåll meddela på vilka villkor han vill påtaga sig risken för resan.

Underlåter försäkringstagaren att göra anmälan som ovan nämnts ansvarar försäkringsgivaren inte för skada, som har uppkommit utanför medgivet fartområde.

Skada på fartyg, som har befunnit sig på resa utanför medgivet fartområde skall anses ha uppkommit under

denna, om försäkringstagaren inte styrker att skadan uppkommit vid annat tillfälle eller det är uppenbart att den inte kunnat uppkomma utanför medgivet fartområde.

Mom. 4

Försäkringstagaren skall minst fjorton dagar i förväg upplysa försäkringsgivaren om torrsättning, annat varvsbesök som förväntas vara längre än tre dagar eller uppläggning oavsett om detta är föranlett av skador som omfattas av försäkringen eller ej. Fattas beslut om sådan åtgärd med kortare varsel än fjorton dagar skall försäkringsgivaren omgående upplysas om detta.

Säkerhetsföreskrifter, sjövärdighet samt framkallande av försäkringsfall

§11 Säkerhetsföreskrifter

Mom. 1

Fartyget skall vara klassat samt i fråga om tillbehör, utrustning, underhåll, bemanning, lastning och ballastning vara sjövärdigt och försett med erforderliga skeppshandlingar samt i övrigt uppfylla såväl de föreskrifter, som har utfärdats av tillsyningsmyndighet och klassningssällskap som de fordringar, vilka vid försäkringens tecknande har uppställts av försäkringsgivaren. Försäkringstagaren skall på försäkringsgivarens begäran särskilt tillkalla klassningssällskapet för besiktning om sådan är påkallad med hänsyn till fartygets säkerhet.

Mom. 2

Drivmedel och smörjolja skall vara av lägst den kvalitet som föreskrivs av motortillverkarna.

Fartyget skall inneha tillräckligt bränsleförråd för avsedd resa beräknat under beaktande av att denna på grund av väderleksförhållanden kan komma att ta längre tid än som normalt beräknas åtgå. Försäkringsgivaren ersätter inte kostnad föranledd av försummelse härvidlag.

Mom. 3

Eldfarligt, explosivt, frätande eller eljest farligt gods får endast hanteras och transporteras under betryggande former och med iakttagande av tillämpliga säkerhetsföreskrifter avseende sådant gods.

Däcklast får föras endast i så stor mängd och stuvad på sådant sätt, att fartyget i alla avseenden befinner sig i fullt sjövärdigt skick.

Gods, som har benägenhet att förskjuta sig, får inte föras löst ombord, såvida inte fullt betryggande anordningar vidtagits till förhindrande av förskjutning.

Mom. 4

Försäkringsgivaren äger att när som helst under försäkringstiden genom egen besiktning kontrollera, att de i mom. 1 och 3 angivna fordringarna och föreskrifterna följes. Försäkringsgivaren äger vidare rätt att när som helst få tillgång till fartygets samtliga klassificeringshandlingar antingen av försäkringstagaren eller direkt av klassningssällskapet.

I det senare fallet är därvid försäkringstagaren skyldig att lämna sitt medgivande till klassningssällskapet.

Mom. 5

Vid fareökning har försäkringsgivaren rätt att meddela sådana säkerhetsföreskrifter, vilka är ägnade att förebygga eller begränsa skada, som kan uppkomma på grund av fareökningen.

Mom. 6

Åsidosättes säkerhetsföreskrift, vars iakttagande är ägnat att förebygga eller begränsa skada, är försäkringsgivaren ansvarig endast om och i den mån det kan antas, att skadan skulle ha inträffat, även om föreskriften hade iakttagits. Framgår av omständigheterna, att underlåtenheten inte kan läggas den till last som haft att tillse, att föreskriften iakttagits, är underlåtenheten utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar.

§12 Bristande sjövärdighet

Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som har förorsakats av att fartyget inte har varit i sjövärdigt skick, om försäkringstagaren ägt eller bort äga kännedom om fartygets brister vid sådan tidpunkt, att han hade kunnat ingripa.

Försäkringsgivaren skall visa att fartyget inte varit i sjövärdigt skick.

Försäkringstagaren skall visa att han varken ägt eller bort äga kännedom om fartygets bristande sjövärdighet vid sådan tidpunkt att han hade kunnat ingripa samt att göra det antagligt att den bristande sjövärdigheten inte hade ett samband med haveriet.

§13 Verkan av uppsåt eller vårdslöshet

Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som försäkringstagaren förorsakar uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. Uppsåt eller vårdslöshet av befälhavaren, någon av besättningen, annan person i fartygets tjänst eller annan delägare i fartyget än huvudredaren kan däremot inte åberopas av försäkringsgivaren till befrielse från eller nedsättning av ansvar.

Premier

§14 Premie

Mom. 1

Premien skall erläggas kvartalsvis i förskott.

Mom. 2

Vid dröjsmål med premiebetalningen äger försäkringsgivaren rätt att debitera dröjsmålsränta från förfallodagen med medelräntan för föregående kalenderårs tillämpade STIBOR-ränta med tillägg av 1,5%.

Mom. 3

Upphör försäkringen i förtid äger försäkringsgivaren rätt endast till så stor del av premien, som hänför sig till den tid under vilken fartyget har varit försäkrat. För mycket erlagd premie skall återbetalas. Om emellertid försäkringsgivaren har fått eller får vidkännas utbetalning överstigande dubbla årspremien äger han tillgodoräkna sig hela den avtalade årspremien.

Mom. 4

Förlängs försäkringen att gälla efter försäkringstidens slut enligt vad i § 3 stadgas är försäkringsgivaren berättigad till premie för den överskjutande tiden beräknad pro rata på årspremien.

Mom. 5

Inträffar under försäkringstiden fareökning för vilken försäkringsgivaren påtar sig ansvaret äger han rätt till tilläggspremie.

Mom. 6

Om försäkringsgivaren utbetalar ersättning för totalförlust eller utbetalar försäkringsbeloppet enligt § 6, mom. 2 äger han tillgodoräkna sig hela den avtalade premien.

§15 Premienedsättning

Mom. 1

Premienedsättning kan erhållas för tid fartyget utan att undergå reparation för vilken försäkringsgivaren har att utge ersättning uppehålls eller ligger upplagt i hamn eller på plats, som har godkänts av försäkringsgivaren och därvid uppfyller de krav som uppställs av denne. Premienedsättning medges inte för kortare tid än 20 dagar i följd. Tiden beräknas från kl. 00.00 dagen efter fartygets ankomst till kl. 24.00, dagen före fartygets avgång.

Premienedsättning medges inte om ersättning för totalförlust utgår eller om försäkringsgivaren har fått eller får vidkännas utbetalning överstigande dubbla årspremien.

Mom. 2

Premienedsättning medges, om inget annat särskilt avtalas, under de förutsättningar som anges i mom. 1, med 90 % om fartyget är upplagt utan last ombord och i annat fall med 50 % av nettopremien för helt år, räknat pro rata för uppehålls- eller uppläggnings tiden. Nedsättningen begränsas dock till avtalad minimiärspremie, beräknad pro rata för den tid som fartyget är upplagt.

Mom. 3

Begäran om premienedsättning skall göras skriftligen till försäkringsgivaren. Premienedsättning avräknas vid försäkringstidens slut.

Bevis om försäkringsavtal

§16 Bevis om försäkringsavtal

Försäkringsgivaren skall utfärda skriftligt bevis om ingånget försäkringsavtal. Detta anses godkänt, om inte invändning mot innehållet i beviset har gjorts utan oskäligt uppehåll.

Fareökning och uppsägningsgrunder

§17 Avvikelse från fartområde

Gör befälhavaren med försäkringstagarens samtycke avvikelse från fartområde, som har angetts i försäkringsavtalet eller måste anses vara förutsatt, upphör försäkringsgivarens ansvar. Detsamma gäller, då försäkringstagaren inte har lämnat befälhavaren vederbörlig föreskrift om nyssnämnda fartområde.

Vad i första stycket sägs gäller inte om avvikelse företas i anledning av ett av försäkringen omfattat haveri eller i syfte att förebygga skada på person eller egendom under sådana omständigheter, att åtgärden kan anses försvarlig. Återföres fartyget inte snarast möjligt till överenskommet fartområde är försäkringsgivaren fri från ansvar för skada, som inträffar i sådant fall.

Har försäkringsgivarens ansvar upphört på grund av bestämmelserna i första eller andra stycket men återföres fartyget till överenskommet fartområde ansvarar försäkringsgivaren för haveri, som därefter inträffar, dock endast i den mån avvikelserna har varit utan betydelse för haveriets inträffande eller skadans omfattning.

§18 Fareökning med försäkringstagarens samtycke

Ändras genom försäkringstagarens åtgärd eller med hans samtycke de vid försäkringsavtalets slutande upp- givna förutsättningarna för detsamma så, att försäkrings- givarens fara ökas utöver vad försäkringsgivaren då måste anses ha tagit i beräkning är han fri från ansvar, om det kan antas, att han under sålunda ändrade förutsätt- ningar överhuvudtaget inte skulle ha meddelat försäk- ringen.

Kan det antas att försäkringsgivaren väl skulle ha meddelat försäkring men fordrat högre premier eller uppställt andra försäkringsvillkor än de i avtalet upptag- na ansvarar försäkringsgivaren för inträffat haveri endast om det visas, att farans ökning har varit utan betydelse för haveriets inträffande eller skadans omfattning.

§19 Fareökning utan försäkringstagarens samtycke

Uppkommer utan försäkringstagarens åtgärd eller sam- tycke sådana ändrade förutsättningar, att faran ökas som i § 18 sägs, och har försäkringstagaren utan skäligen anledning underlåtit att ge försäkringsgivaren medde- lande därom, skall vad där stadgas äga tillämpning.

§20 Påkallande av ansvarsfrihet vid fareökning

Får försäkringsgivaren kännedom om att faran har ökats skall han utan oskäligt uppehåll meddela försäkringsta- garens, om och i vad mån han vill bli fri från ansvar. Sker det inte får sådan befrielse inte vidare påkallas.

§21 Fareökning utan inverkan i vissa fall

Ökning av faran inverkar inte på försäkringsgivarens ansvar, om det förhållande vari ändring har ägt rum blivit återställt eller farans ökning eljest har upphört att vara av betydelse.

Detsamma gäller, om den åtgärd som har medfört ökningen haft till ändamål att förhindra skada på person eller egendom samt företagits under sådana omständig- heter, att åtgärden måste anses försvarlig.

§22 Uppsägningsgrunder

Försäkringsgivaren äger uppsäga försäkringen att upp- höra

1. omedelbart:

- a) då försäkringstagaren avsiktligt har framkallat eller försökt att framkalla haveri eller har förorsakat haveri genom grov vårdslöshet;
- b) då fartyget visar sig vara av så svag eller olämplig beskaffenhet, att det inte kan anses sjövärdigt för sådana resor eller förande av sådana laster vartill det användes;
- c) då fartyget har blivit osjövärdigt till följd av haveri eller av annan orsak och försäkringstagaren underlåter att inom rimlig tid försätta det i sjövärdigt skick;

- d) då fartyget rekvireras av officiell myndighet;
- e) då fartyget begagnas till olovlig in- eller utförelse eller annat olagligt ändamål och försäkringstagaren har känt till eller bort känna till förhållandet vid sådan tidpunkt, att han hade kunnat ingripa;
- f) då fartyget användes på sätt, som med hänsyn till dess typ, storlek och djupgående samt årstiden och andra inverkan omständigheter får anses medföra en annan risk än som kan antas ha förutsatts vid försäk- ringens tecknande;
- g) då säkerhetsföreskrift av betydelse avsiktligt eller genom grov vårdslöshet har blivit åsidosatt av försäkringstagaren eller av någon, som har att på hans vägnar svara för att föreskriften följes och det kan antas att givna föreskrifter även i framtiden kommer att åsidosättas;

2. efter fjorton dagar:

- a) då försäkringstagaren vid försäkringens tecknande har lämnat oriktig uppgift angående förhållande av betydelse för försäkringsgivaren utan att försäkrings- tagaren därvid har insett eller bort inse, att uppgiften var oriktig; uppsägning skall ske utan oskäligt uppe- håll efter det försäkringsgivaren har fått kännedom om den oriktiga uppgiften;
- b) då på annat sätt än ovan i denna paragraf nämnts genom någon försäkringstagarens åtgärd eller med hans samtycke försäkringsgivarens fara har ökats utöver vad försäkringsgivaren måste anses ha tagit i beräkning vid försäkringens tecknande;
- c) då ifall som i § 17 sägs fartyget, när försäkringen åter träder i kraft, är i väsentligt sämre skick än då försäkringen trädde ur kraft;
- d) då försäkringstagaren vid upprepade tillfällen har underlåtit att lämna försäkringsgivaren sådant medde- lande om resa utanför fartområde som avses i § 8 och sådana omständigheter inte föreligger, att avvikelser enligt § 17 stycke 2 kan anses försvarlig;
- e) då försäkringstagaren inte har erlagt premie i rätt tid;
- f) då annan försäkringsgivare i ett coassurans- eller annat liknande avtalsförhållande med fullmakt att fatta be- slut som berör denna försäkring byts ut under avtals- perioden;
- g) vid byte av managementföretag som väsentligt påver- kar riskbedömningen.

Har försäkringen uppsagts av annan grund än utebliven premiebetalning och skulle försäkringen upphöra med- an fartyget befinner sig till sjöss fortsätter försäkringen likväl att gälla till dess fartyget har ankrat eller förtöjt på vanligt sätt i första hamn och under uppehåll därstädes till kl. 24.00 ankomstdygnet. Sådan förlängning av försäkringens giltighet maximeras dock till 14 dagar.

Skador och skadereglering

§23 Åtgärder vid haveri

Mom. 1

Då haveri befaras eller har inträffat skall försäkrings- tagaren snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren härom och själv efter förmåga vidtaga av omständig-

heterna betingade åtgärder för avvärjande och minskning av skada samt för tillvaratagande av försäkringsgivarens rätt.

Det åligger försäkringstagaren att såvitt möjligt efterkomma de föreskrifter försäkringsgivaren lämnar med anledning av haveriet.

Vid inträffat haveri, som kan ersättas genom garanti eller annat avtal, åligger det försäkringstagaren att kräva ersättning under sådant avtal.

Mom. 2

Försäkringstagaren skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren om tredje man framställer ersättningsanspråk som kan medföra ersättningskyldighet för försäkringsgivaren. Godkänner försäkringstagaren utan försäkringsgivarens medgivande sådant anspråk är försäkringstagaren berättigad till ersättning endast i den mån anspråket varit lagligen grundat och till beloppet skäligt.

Mom. 3

Försäkringstagaren skall ålägga fartygets befälhavare att snarast möjligt underrätta honom om befarat eller inträffat haveri och därjämte att i brådskande fall på snabbaste sätt direkt underrätta försäkringsgivaren eller dennes närmaste ombud. Försäkringsgivaren äger lämna försäkringstagaren eller i brådskande fall befälhavaren föreskrifter angående vad som vid haveri skall iaktas. Försäkringstagaren och befälhavaren är skyldiga att så långt möjligt följa försäkringsgivarens föreskrifter, men skall, intill dess sådana erhållits, själva vidta av omständigheterna betingade åtgärder för fartygets bärgning och vård, för avvärjande av ytterligare skada samt för tillvaratagande av försäkringsgivarens rätt.

Mom. 4

Åsidosätter försäkringstagaren uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet vad honom sålunda åligger och kan det antas, att detta har länt försäkringsgivaren till men är denne i motsvarande mån berättigad till skäligt avdrag på ersättningsbelopp, som eljest bort utgå, eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

Besiktning

Mom. 5

Har fartyget lidit skada, som kan antas omfattas av försäkringen, skall skadan snarast möjligt besiktigas på det sätt försäkringsgivaren föreskriver. Medger omständigheterna inte att sådan föreskrift inhämtas, skall befälhavaren, om skadan är av betydelse, anordna laga besiktning eller eljest låta besiktiga skadan under brukliga former.

Vid besiktningen skall såvitt möjligt fastställas skadans orsak, tiden för dess inträffande, dess omfattning samt lämpligaste sättet för reparation och kostnaden för densamma.

Skada, som fartyget har tillfogats av tredjeman, skall såvitt möjligt besiktigas tillsammans med representant för denne. Detsamma gäller ifråga om skada, som det försäkrade fartyget har tillfogat tredje man.

§24 Totalförlust

Totalförlust skall anses föreligga:

1. då fartyget har gått helt och hållet förlorat;

2 a) då fartyget har försvunnit och tre månader har förflutit utan att fartyget avhörts;

2 b) då fartyget har övergivits av besättningen i öppen sjö och inte inom tre månader därefter kommit till rätta; har fartyget blivit iakttaget efter övergivandet räknas tiden från den dag det senast iaktogs;

3. då fartyget har varit utsatt för haveri och inte kan bärgas;

4. då fartyget har blivit till sin ursprungliga beskaffenhet förstört och inte kan repareras;

5. då fartyget genom kvarstad för skadeståndsanspråk eller liknande åtgärd på grund av haveri för vilket försäkringsgivaren ansvarar har undanhållits försäkringstagaren och slutligt avgörande om att fartyget skall frigges inte har träffats inom sex månader från dagen för åtgärden;

6. då ersättning såsom för totalförlust kan fordras enligt § 26.

Har det i fall som under 2. och 5. sägs redan före utgången av där angiven tid blivit uppenbart, att försäkringstagaren inte kommer att återfå fartyget, äger han omedelbart rätt till ersättning för totalförlust. Har sagda tid gått till ända och krav på ersättning för totalförlust framställts äger försäkringsgivaren inte avvisa kravet under åberopande av att fartyget senare har kommit till rätta eller blivit frigivet.

§25 Totalförlust (obärgat fartyg)

Har fartyget varit utsatt för haveri och har, utan att det beror på försäkringstagaren, bärgningen av fartyget inte påbörjats inom sex månader eller inte fullbordats inom tolv månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet eller har bärgningsförsök dessförinnan uppgivits skall totalförlust anses föreligga. Har isförhållanden förhindrat bärgningsarbetet utsträcker tiden i motsvarande mån.

Försäkringsgivaren har rätt att på egen bekostnad och eget ansvar försöka bärga fartyget. Försäkringstagaren skall i så fall göra vad på honom ankommer för att sätta försäkringsgivaren i stånd att genomföra bärgningen.

§26 Konstruktiv totalförlust

Mom. 1

Försäkringstagaren äger rätt till ersättning såsom för totalförlust (konstruktiv totalförlust) då fartyget har så omfattande haveriskador att reparationskostnaderna uppgår till minst 80 % av det överenskomna försäkringsvärdet på fartyget. Vid avgörande om rätt till ersättning för konstruktiv totalförlust föreligger medräknas även sådana oreparerade haveriskador, som har inträffat och blivit anmälda till och besiktigade av respektive försäkringsgivare inom tre år före det haveri, som har föranlett begäran om ersättningen.

Till reparationskostnader hänföres alla kostnader för förflyttning till reparationsort samt för reparationen, dock inte bärgarlön.

Mom. 2

Förutsättningarna för rätt att begära ersättning för konstruktiv totalförlust skall utrönas genom sådan besiktning, som omtalas i § 23, mom. 5 och genom inhämtande av anbud.

Mom. 3

Har i besiktningssinstrumentet förklarats, att fartyget lidit så stora skador, att det inte kan eller inte är värt att iståndsättas, dvs att fartyget har kondemnerats, äger försäkringsgivaren likväl, om han anser att anbud på reparation varigenom konstruktiv totalförlust undviks kan erhållas annorstädes, bestämma att fartyget skall förflyttas dit. Erhålles sådant anbud är besiktningen inte bindande för försäkringsgivaren. Kostnaden för förflyttningen skall i sådant fall ersättas av försäkringsgivaren och inte inräknas i reparationskostnaden.

Uppstår skador under förflyttningen skall dessa inräknas i de vid haveriet uppkomna skadorna.

Har förflyttningen inte påbörjats inom sex månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet skall kondemnationen stå fast.

§27 Ersättning för totalförlust

Mom. 1

Har försäkringstagaren rätt till ersättning för verklig eller konstruktiv totalförlust utgår ersättning med försäkringsbeloppet. Avdrag göres inte för oreparerad skada till följd av tidigare haveri.

Utbetalar försäkringsgivaren totalförlustersättning, äger han med den begränsning, som stadgas i § 7, mom. 2, inträda i försäkringstagarens rätt till fartyget. Vill försäkringsgivaren inte överta fartyget äger han inte heller från ersättningsbeloppet avdra det behållna värdet av fartyget.

Mom. 2

Även om försäkringstagaren är berättigad till ersättning för konstruktiv totalförlust står det honom fritt att istället kräva ersättning efter reglerna för partiell skada. Försäkringsgivarens ersättningsskyldighet är dock i sådant fall begränsat till försäkringsbeloppet med avdrag av det behållna värdet av fartyget.

Mom. 3

Utbetalar försäkringsgivaren totalförlustersättning enligt mom. 1 och 2 och utbetalas samtidigt ersättning från en eller flera kasko- eller fraktintresseförsäkringar som tillsammans överstiger en fjärdedel av kaskoförsäkringens försäkringsbelopp reduceras totalförlustersättningen i motsvarande mån med det belopp som överstiger fjärdedelen av försäkringsbeloppet.

§28 Tid, plats och sätt för reparation

Mom. 1

Innan försäkringstagaren låter verkställa reparation av skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar skall han, där så kan ske, rådgöra med försäkringsgivaren om tid och plats för reparationen och sättet för dess utförande.

Mom. 2

Försäkringsgivaren har rätt att begära att reparationsanbud inhämtas från de varv han finner lämpliga.

Medför inhämtandet av reparationsanbud tidsförlust utöver 10 dagar räknat från infordrandet till antagandet av anbud ersätter försäkringsgivaren tidsförlusten under överskjutande tid med upp till 20 % om året räknat på fartygets försäkringsvärde.

Vid jämförelse mellan inkomna anbud skall kostnaderna för fartygets förflyttning, där sådana ifrågakommer,

läggas till anbudssummorna. Försäkringsgivaren har rätt att begränsa sitt ansvar till beloppet av lägsta inkomna anbud jämte eventuella förflyttningskostnader med tillägg av 20 % om året räknat på fartygets försäkringsvärde, för den tid, som inbesparas för försäkringstagaren genom antagande av annat anbud.

Har försäkringstagaren skälig anledning motsätta sig att reparation utföres vid visst varv, som har avgivit anbud, har han rätt att begära, att anbudet ifråga inte tages i beaktande.

Mom. 3

Skulle fullständig reparation av skadan medföra orimlig kostnad och kan fartyget genom en mindre omfattande reparation eller genom användandet av annat material än det ursprungliga försättas i fullt sjövärdigt skick och behålla sin klass ersätter försäkringsgivaren endast kostnad för sådan reparation. Uppkommer genom reparation på angivet sätt värdeminskning på fartyget ansvarar försäkringsgivaren härför.

Kostnad för förnyelse av stål- eller andra metalldelar i skrovet eller maskineriet ersättes endast om föremålen inte kan riktas, svetsas, skarvas, kapas eller repareras billigare på annat sätt eller om förnyelse fordras av klassningssällskap eller inspektionsmyndighet.

Mom. 4

Utföres reparation av skada på ett mera omfattande sätt eller med begagnande av dyrare material än som erfordras för att försätta fartyget i samma skick som före haveriet ersätter försäkringsgivaren reparationskostnaden endast efter skäligt avdrag för därav föranledd kostnadsökning.

Mom. 5

Uppskjutes reparation utan försäkringsgivarens medgivande ansvarar denne inte för den ökning i reparationskostnaden, som kan bli en följd därav.

Mom. 6

Om försäkringstagaren för att begränsa sin tidsförlust låter utföra reparationsarbetet på övertid eller vidtar andra åtgärder, som föranleder extra kostnader för reparationen, ansvarar försäkringsgivaren med hälften av sådana extrakostnader, dock högst 50 % av avtalad självrisk per skada.

§29 Provisorisk reparation

Försäkringsgivaren ersätter kostnader för provisorisk reparation om permanent reparation inte kan utföras på den plats fartyget befinner sig och den provisoriska reparationen är nödvändig för fullbordande av resan eller fartygets förflyttning till plats där permanent reparation kan utföras.

I andra fall ersätter försäkringsgivaren hälften av kostnaden för provisorisk reparation av ersättningsgill skada. Om provisorisk reparation visar sig ha medfört besparing för försäkringsgivaren, ersättes intill inbesparat belopp eller med hälften av reparationskostnaden, beroende på vilken ersättning som är fördelaktigast för försäkringstagaren.

§30 Förflyttning av fartyget

Med den begränsning, som följer av § 28, mom. 2 ersätter försäkringsgivaren kostnaderna för fartygets deviation till plats där reparation kan utföras, häri inbegripet avlöning och kost till den ombordvarande besättningen ävensom bränsle, maskinförnödenheter och liknande direkta kostnader för fartygets drift. Förflyttningskostnader efter avslutad reparation ersättes inte såvida det inte är fråga om fall som i § 5 b) eller c) sägs.

§31 Fördelning av kostnader i samband med reparation

Kostnader i samband med reparation, vilka är gemensamma för arbeten för vilka försäkringsgivaren ansvarar och för arbeten som inte omfattas av försäkringen fördelas med beaktande av den tid, som skulle ha åtgått, om arbetena hade utförts var för sig. Gemensamma kostnader, som inte beror på reparationstidens längd, fördelas lika.

Kostnader som i första stycket sägs och som har uppkommit såsom en omedelbar följd av haveri ersättes dock fullt av försäkringsgivaren, dock att kostnaderna skall fördelas enligt första stycket om samtidigt utföres rederiarbeten som avser sjösäkerheten eller som påfordras av klassningssällskap.

§32 Oreparerad skada

Ersättning för oreparerad skada utgår endast i det fall att försäkringsgivaren har medgivit att reparation inte verkställs eller försäkringstagaren styrker att han vid försäljning av fartyget har gjort förlust på grund av skadan. Ersättningen är dock begränsad till sådan reparation som påfordras av fartygets klassningssällskap. Ersättning för oreparerad skada utgår inte, om fartyget försäljes för att upphuggas eller för annat ändamål för vilket skadan saknar betydelse.

§33 Okänd skada på fartyget

- 1a) En skada som är okänd vid försäkringstidens början och som inte gett upphov till en ny skada skall hänföras till den försäkring som var gällande när skadan inträffade.
- 1b) Om det inte kan fastställas när den okända skadan inträffade, hänförs skadan till den försäkring som var gällande när skadan upptäcktes.
- 2a) En skada som är okänd vid försäkringstidens början och som ger upphov till en ny skada skall hänföras till den försäkring som var gällande när den nya skadan inträffade.
- 2b) Om det inte kan fastställas när den nya skadan inträffade hänförs skadorna till den försäkring som var gällande när den nya skadan upptäcktes.

§34 Isavdrag

Skada som direkt har orsakats av is ersättes med avtalat isavdrag. Har skadan föranlett fartygets totalförlust eller är den ersättningsgill såsom gemensamt haveri enligt § 6 b) och c) eller beror den på nedisning eller kollision med isberg i rum sjö, ersättes den dock utan sådant avdrag. Skada på fartyg, som har gått genom eller legat i is skall anses utgöra iskada, såvida inte försäkringstagaren

styrker, att skadan har uppkommit av annan orsak än is eller det är uppenbart, att den inte har kunnat uppkomma genom is.

Såsom iskada anses även skada till följd av kylvatteninlag som täppts igen av is.

§35 Maskinavdrag

Enskild skada på maskineriet ersättes med avtalat maskinavdrag. Skadan ersättes dock utan avdrag, om densamma är en följd av:

- a) att fartyget har stött mot fast eller flytande föremål;
- b) att maskinrummet har blivit helt eller delvis vattenfyllt;
- c) att brand eller explosion har inträffat utanför maskinrummet.

Skada på maskineriet enligt a) - c), som har upptäckts och anmälts till försäkringsgivaren först efter de tre första månaderna under vilka fartyget har varit i trafik efter haveriet ersättes med avdrag.

Låter försäkringstagaren utan tvingande skäl reparera skada på maskineriet utan att försäkringsgivaren har beretts tillfälle att låta besiktiga skadan, utgår ingen ersättning om inte försäkringstagaren kan visa att skadan omfattas av försäkringen.

§36 Ej sammanläggning av avdrag

Ifrågakommer i anledning av ett och samma haveri is- och maskinavdrag enligt §§ 34-35 tillämpas endast det av dessa avdrag, som är till beloppet störst. Återstoden av skadan minskas med självriskbelopp enligt § 38.

§37 Ersättning utan avdrag

Utan is- och maskinavdrag ersättes:

- a) provisorisk reparation;
- b) räddningsskador enligt § 5 f);
- c) ersättning för värdeminskning som avses i § 28, mom. 3;
- d) skada på sådana oanvända reservdelar till maskineri och skrov ävensom tillbehör, som ligger i förråd ombord;
- e) tidsförlust i samband med inhämtande av reparationsbud och förflyttning av fartyget, som avses i § 28, mom. 2. och § 30.

§38 Självrisk

Mom. 1

Vid utbetalning av ersättning för enskild, partiell skada på fartyget avdrages, för varje haveri, den självrisk som parterna avtalat.

Skador som beror på hårt väder och som har uppkommit under tiden från avgången från en hamn till ankomsten till nästa hamn, räknas som ett haveri.

Kostnader i samband med fastställande av skadan och ersättningens beräkning samt räddningsskador enligt § 5 f) ersättes utan självriskavdrag.

Mom. 2

Vid utbetalningen av ersättning för skadestånd till tredje man avdrages, för varje haveri, den självrisk som parterna avtalat.

§39 Beviskyldighet vid ersättningskrav

När försäkringstagaren kräver ersättning på grund av inträffat haveri skall han visa att skadan är ersättningsgill samt styrka dess storlek. Det åligger försäkringstagaren att snarast möjligt lämna försäkringsgivaren alla handlingar och upplysningar, som kan vara av betydelse för bedömning av försäkringsgivarens ersättningskyldighet och som rimligen kan anskaffas. Vidare skall försäkringsgivaren eller den försäkringsgivaren anger alltid beredas tillträde till fartyget för att företa kompletterande besiktningar och undersökningar som försäkringsgivaren anser nödvändiga för bedömning av fallet.

§40 Preskription

Försäkringstagare, som vill göra anspråk på skadeersättning, skall skriftligen anmäla sitt anspråk hos försäkringsgivaren inom sex månader från det han får kännedom om att fordran kan göras gällande, vid äventyr att han förlorar sin rätt. Efter tio år från fordringens uppkomst är varje rätt till ersättning förfallen, vare sig försäkringstagaren dessförinnan erhållit kännedom om sin fordran eller inte.

Har försäkringsgivaren skriftligen förelagt försäkringstagaren att inom viss tid inte understigande sex månader från delfäendet hänskjuta sin fordran till prövning av svensk dispaschör och efterkommer försäkringstagaren inte föreläggandet har han förlorat varje rätt till ersättning.

§41 Förskott och räntegottgörelse

Mom. 1

Försäkringstagaren skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren om det ungefärliga beloppet av kommande större haveriutgifter och lämna honom erforderliga uppgifter för beräkning av förskott.

Försäkringsgivaren äger rätt att till försäkringstagaren förskottsvis utbetala intill hela det belopp vartill hans ersättningskyldighet kan beräknas uppgå.

Sedan försäkringstagaren underrättat försäkringsgivaren när och med vilket belopp viss större utgift med anledning av haveri förfaller till betalning och sedan det även blivit utrett till vilket belopp försäkringsgivarens ersättningskyldighet kommer att minst uppgå, äger försäkringstagaren rätt att kräva ett skäligt förskott på det beräknade ersättningsgilla beloppet. Försäkringsgivaren är därvid skyldig att till försäkringstagaren utbetala förskott för utgifter som har betalats av försäkringstagaren och som faller inom det beräknade ersättningsgilla beloppet. Övriga utgifter inom det beräknade ersättningsgilla beloppet, vilka ännu inte har betalats av försäkringstagaren, äger försäkringsgivaren förskottsvis betala efter eget val antingen till försäkringstagaren eller till den tredje man som har fordran gentemot försäkringstagaren.

Beräkningen av förskott företas, om endera parten så fordrar, av svensk dispaschör.

Mom. 2

Ränta utgår under innevarande kalenderår efter medelräntan för föregående kalenderårs tillämpade STIBOR-ränta med tillägg av 1,5%-enhet per år, dels på försäkringstagarens haveriutgifter, i den mån de är ersättningsgilla enligt försäkringsvillkoren och sedan maskin-, is- och självriskavdrag har gjorts, dels på de förskott på

försäkringsersättning som försäkringsgivaren lämnar. Ränta räknas från dagen för utbetalningarna intill dess försäkringsersättning utgår.

Mom. 3

När ersättning för totalförlust skall utgå har försäkringstagaren rätt till ränta efter i mom. 2. angiven grund från det sex veckor förflutit efter att totalförlusten har blivit fastställd intill dess försäkringsersättning utgår.

Mom. 4

För den tid utöver ett år, som kan förflyta från det haveriräkning har betalats till dess densamma inges till försäkringsgivaren eller till svensk dispaschör, utgår inte ränta till försäkringstagaren, såvida denne inte styrker, att dröjsmålet har berott på omständigheter, vilka han inte kunnat råda över.

Mom. 5

Har försäkringsgivaren begagnat sig av sin rätt att söka bärga förolyckat fartyg eller att förflytta kondemnerat fartyg till annan reparationsort men kommer totalförlust-ersättning sedermera att utbetalas har försäkringstagaren rätt till ränta efter i mom. 2. angiven grund från den tidpunkt, då totalförlustersättning skulle ha utbetalats, om försäkringsgivaren inte hade begagnat sig av sin nyss nämnda rätt.

§42 Utbetalning av ersättning

Mom. 1

Sedan erforderliga handlingar och upplysningar har kommit försäkringsgivaren tillhanda skall han, om ersättning avser totalförlust, inom fjorton dagar och eljest inom tre månader överlämna sin ersättningsberäkning till försäkringstagaren. Enas försäkringsgivare och försäkringstagare skall ersättningen utbetalas inom en månad därefter. I annat fall gäller vad i mom. 2. sägs.

Mom. 2

Uppstår tvist som hänskjuts till dispaschör enligt § 44 utbetalas ersättningen inom fjorton dagar efter det dispaschen har vunnit laga kraft eller, om den har klandrats, inom en månad efter det domstols avgörande har vunnit laga kraft.

Mom. 3

Försäkringsgivaren är inte skyldig att direkt till försäkringstagaren utbetala annan eller större del av den slutligt överenskomna eller på annat sätt fastställda ersättningen än vad som motsvarar av försäkringstagaren redan betald del av skadan. Ersättning för sådan del av skadan, som ännu inte har betalats av försäkringstagaren, äger försäkringsgivaren utge direkt till vederbörande tredje man, som i enlighet med ersättningsberäkningen har ett godkänt betalningskrav mot försäkringstagaren.

Mom. 4

Försäkringsgivaren äger kvitta varje förfallen fordran hos försäkringstagaren mot förskott, ersättning eller premieåterbäring, som denne äger uppbära av försäkringsgivaren.

§43 Inteckning i fartyg

Har tredje man på grund av inteckning panträtt i försäkrat fartyg gäller försäkringen även till förmån för panthavaren men denne har i förhållande till försäkringsgivaren inte bättre rätt än försäkringstagaren.

§44 Prövning av tvist

Uppstår tvist angående försäkringsgivarens ersättningskyldighet på grund av detta avtal skall tvisten avgöras enligt svensk lag genom skiljeförfarande med dispaschören i Sverige som ensam skiljeman.

Förfarandet skall följa det i lag stadgade förfarandet inför dispaschören.

Erforderliga handlingar och upplysningar skall snarast möjligt överlämnas till dispaschören.

Dispaschkostnaden skall ersättas av försäkringsgivaren, såvida inte försäkringstagarens ersättningsanspråk är uppenbart ogrundat.

Parterna har rätt att väcka talan om klander av skiljedomens på samma sätt och inom samma tid som en dispasch enligt lag kan klandras.

Om dispaschen klandras har part rätt att påfordra att motparten ställer säkerhet för de rättegångskostnader som denne kan komma att åläggas att betala. Sådan begäran skall part göra första gången han för talan mot dispaschen.

§ 45 Försäkringsgivarens förstahandsansvar och åtgärder mot tredje man

Mom. 1

Även om ersättning för skada kan utkrävas av tredje man såsom skadestånd eller såsom bidrag till gemensamt haveri äger försäkringstagaren, sedan han har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för bevarande av rätten mot eller till försvar mot krav från tredje man, av försäkringsgivaren erhålla den ersättning, som enligt försäkringsavtalet skall utgå.

Mom. 2

Försäkringstagaren är skyldig att, om försäkringsgivaren så påfordrar, i eget namn men för försäkringsgivarens räkning och på dennes bekostnad, föra talan vid domstol i mål angående ersättningsanspråk med anledning av haveriet.

Mom. 3

Vidtar försäkringstagaren på försäkringsgivarens begäran eller med dennes medgivande åtgärd gentemot tredje man för att utfå ersättning för skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar ersätter denne därav föranledda kostnader. Avser åtgärden samtidigt skada, som inte faller under försäkringsgivarens ansvar, ersätter försäkringsgivaren endast den kostnad, som har föranletts av ersättningsyrkandet för den skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar.

Vidtager försäkringstagaren utan försäkringsgivarens medgivande åtgärd som nu sagts ansvarar försäkringsgivaren för härav föranledda kostnader endast i den mån åtgärden varit till nytta för honom.

Mom. 4

Har försäkringstagaren på försäkringsgivarens begäran eller med dennes medgivande anställt rättegång mot tredje man får han inte vägra att i rättegången träffa sådan förlikning, som försäkringsgivaren finner tillfredsställande, såvida inte försäkringstagaren därigenom försättes i

sämre ställning än om ersättning skulle utgå enligt försäkringsvillkoren. Underlåter försäkringstagaren att träffa sådan förlikning ersätter försäkringsgivaren varken den minskning i ersättningen från tredje man eller de extra kostnader, som må uppkomma genom underlåtenheten.

Mom. 5

Det åligger försäkringstagaren att utan dröjsmål förse försäkringsgivaren med alla handlingar och bevis som kan vara av betydelse för försäkringsfallet samt att hålla alla för fallet betydelsefulla personer tillgängliga för förhör och vittnesmål. Försäkringsgivaren eller den försäkringsgivaren anger skall alltid beredas tillträde till fartyget för att företa de besiktningar och undersökningar som försäkringsgivaren anser nödvändiga för försäkringsfallets handläggning.

§46 Ställande av säkerhet för bärgarlön eller skadestånd

Skyldighet för försäkringsgivaren att ställa säkerhet för att häva eller förhindra kvarstad av försäkringstagarens fartyg, egendom eller tillgångar föreligger endast om försäkringstagaren visar att det anspråk, som föranlett kvarstaden omfattas av försäkringsgivarens ersättningskyldighet. När sådan skyldighet har visats föreligger har försäkringsgivaren skäligen tid till förfogande att ställa nöjaktig säkerhet. Försäkringsgivarens skyldighet att ställa ut garanti begränsar sig till att motsvara den andel som försäkrats under denna försäkring.

Ställer försäkringsgivaren säkerhet, trots att han inte har någon skyldighet härtill, skall försäkringstagaren ersätta därav föranledd kostnad eller förlust.

Huvudassuradör äger rätt att tillgodoräkna sig 1% i kommission på utställt garantibelopp.

§ 47 Regressrätt

Utbetalar försäkringsgivaren ersättning till försäkringstagaren eller till skadelidanden inträder han i försäkringstagarens rätt gentemot tredje man. Försäkringsgivaren äger uppbära återersättning på grund av sådant regressanspråk samt att föra sådan regresstalan i eget namn vid domstol.

Erhålles skadestånd från tredje man med större nettobelopp än utgiven försäkringsersättning med tillägg av ränta har försäkringstagaren rätt till överskottet.

Har försäkringstagaren genom avtal, som inte kan anses sedvanligt, i ifrågakommande fall helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje man är försäkringsgivaren fri från ansvar i motsvarande mån.

Försäkringsgivaren har regressrätt mot försäkringstagaren för skäligen ersättning som försäkringsgivaren erlagt för försäkringstagarens räkning utanför försäkringens omfattning.

Försäkringar

§48 Försäkringshandlingar som skall finnas ombord

Försäkringstagaren skall tillse att försäkringsvillkoren samt av försäkringsgivaren utfärdade instruktioner och anvisningar samt haveriagentförteckning finns ombord ävensom ålägga befälhavaren att noggrant följa givna föreskrifter.

